

AASIA
HULLULT
RIKKAD

Kevin Kwan

AASIA HULLULT RIKKAD

Inglise keelest tõlkinud
Marianne Ots

 TÄNAPÄEV

Originaali tiitel:
Kevin Kwan
Crazy Rich Asians
Doubleday, 2013

Toimetanud Siiri Soidro
Kujundanud OÜ Rein R

Copyright © 2013 by Kevin Kwan
Tõlge eesti keelde © Marianne Ots ja Tänapäev, 2019
ISBN 978-9949-85-515-5
www.tnp.ee

Trükitud AS Pakett trükikojas

Emale ja isale

Shang Loong Ma – ajas varanduse kokku +
Wang Lan Yi – suitsetas 24 tundi päevas oopiumit
Hiina ja Singapur

YOUNGID

Sir James Young +
Shang Su Yi – päris varanduse

Singapur:

¹Nii võib juhtuda, kui käid Argentinas näolõikusel.

²M.C. on lühend *mom chao*’st – tiitlist, mida antakse ainult Tai kuninga Rama V (1853–1910) lapselastele, kõige nooremale põlvkonnale, keda veel kuninglikku perekonda kuuluvaks peetakse. Eesti keelde võib seda tiitlit tõlkida kui „tema kuninglik kõrgeausus”. Nii nagu paljud teised Tai kuningliku suguvõsa liikmed, veedavad ka nemad osa aastast Šveitsis. Rohkem golfi, vähem liiklust.

³M.R. on lühend *mom rajawongse*’st – tiitlist mis antakse meessoost *mom chao* lastele. Eesti keelde võib seda tõlkida kui „kõrgeauline”. Kõik kolm Catherine Youngi ja prints Taksini poega abiellusid kõrgeast Tai naistega. Kuna nende naiste nimed on muljet avaldavalt pikad, tai keele mittemõistatavate võimatud välja hääldada ja selle loo mõttes üsna ebaolulised, on need tekstist välja jäetud.

⁴Peab plaani oma kalli lapsehoidjaga Manilasse põgeneda, et saaks osaleda karaoke maailmameistri-võistlustel.

⁵Tema kurikuulus klatš levib kiiremini kui BBC uudised.

⁶Aga on sigitanud abieluväliselt vähemalt ühe lapse Malai naisega (kes elab nüüd Beverly Hillsi luksuskorteris).

⁷Hongkongi seebiooperinäitleja, kes on kuulujuttude järgi see punase parukaga tüdruk filmist „Kükita mu tiigrile, taltsuta oma lohet II”.

⁸Aga kes on kahjuks rohkem sarnane oma emapoolsele suguvõsale, Chow’dele.

⁹Müüs oma Singapuri kinnisvara 1980. aastatel miljonite eest maha ja kolis Hawaiiile, aga halab pidevalt, et oleks nüüd miljardär, kui oleks „ainult paar aastat veel oodanud”.

YOUNGIDE, T'SIENIDE JA SHANGIDE SUGUVÕSA
(lihtsustatud sugupuu)

SHANGID

Alfred Shang – päris varanduse +
Mabel T'sien (nooremate sugulaste seas tuntud kui Tädi Tuulekoridor)¹

Victoria Young
Singapur ja London

Alexandra Young ehk Alix +
Dr Malcolm Cheng
Hongkong

EDISON CHENG +
Fiona Tung (3 last)
Hongkong

Cecilia Cheng – veedab rohkem aega
hobuste kui oma poja seltsis +
Tony Moncur (1 poeg, Jake⁴)

Alistair Cheng
(käib kohtamas Kitty Pongiga)⁷
Hongkong

Singapur ja Surrey, Inglismaa

Sir Leonard Shang +
Lady India Heskeith
*Singapur ja Surrey,
Inglismaa*

Prof Charles Shang +
Anne Lygon
*Singapur ja Buckinghamshire,
Inglismaa*

Frederick Shang +
kõrgeauline Penelope
Curzon
*Singapur ja Gloucestershire,
Inglismaa*

Cassandra Shang
(ehk Raadio Üks Aasia)⁵
*Singapur, London ja Surrey,
Inglismaa*

T'SIENID

T'sien Tsai Tay + Rosemary Young (SIR JAMES YOUNGi õde)
Singapur

Mabel T'sien + Alfred Shang (SHANG SU YI vend)
Singapur ja Inglismaa

Richard T'sien ehk Dickie + Nancy Tan – tal on maalma kõige suurem Judith Leiberi
kääkottide kollektsioon
Singapur, Hongkong ja Marbella, Hispaania

Mark T'sien + Bernadette Ling – tuntud seltskonnadaami Jacqueline Lingi nõbu⁸
(1 poeg, Londoni Oliver T'sien)
Singapur ja Peking, Hiina

Anna May T'sien + George Yeoh
Vancouver, Briti Columbia

Clarence T'sien (ehk Vaene Onu Clarence)⁹ + Bettina Kah
Honolulu, Hawaii

Proloog. Nõod

•

LONDON, 1986

Surmväsinud kuueteistkümne tunni pikkusest lennust Singapurist, rongisõidust Heathrow' lennujaamast ja mööda läbivettinud tänavaid rühkimisest, prantsatas Nicholas Young lähimale istekohale hotelli fuajees. Tema nõbu Astrid Leong lõdises tuimalt sealsamas kõrval, sest tüdruku ema Felicity, poisi *dai gu chech* – kantoni keeles „vanem tädi” –, oli öelnud, et oleks patt sõita taksoga ainult üheksa kvartalit, ja sundinud kõiki Piccadilly Circuse metroojaamast kogu teed jalgsi kõndima.

Iga teine inimene oleks sellisele vaatepildile juhtudes märganud ebatavaliselt tasakaalukat kaheksa-aastast poissi ja ebamaiselt õrna tüdrukut vaikselt nurgas istumas, aga Reginald Ormsby nägi oma fuajeevaatega laua tagant vaid kaht väikest hiinlast, kelle vettinud mantlid damastkattega sohvad määrisid. Sellest hetkest läks kõik ainult hullemaks. Samas lähedal seisid kolm hiinlannat end salvrätikutega palavikuliselt kuivaks tupsutades, sellal kui üks teismeline metslase kombel üle terve fuajee põranda liugles ja tossudega mustvalgele malelaua stiilis marmorpõrandale mudaseid jälgi jättis.

Ormsby kiirustas poolkorrusel alla, teades, et ta suudab neist välismaalastest ise kiiremini lahti saada kui administraatorid. „Tere õhtust! Mina olen hotelli juhataja. Kas ma saan teid aidata?” küsis ta aeglaselt, iga sõna hoolikalt välja hääldades.

„Jah, tere õhtust, meil on broneering,” vastas naine puhtas inglise keeles.

Ormsby piidles teda üllatunult. „Mis nime all?”

„Eleanor Young perega.”

Ormsby tardus – ta tundis nime ära just seetõttu, et Young oli broneerinud Lancasteri sviidi. Aga kes oleks osanud arvata, et Eleanor Young on hoopis *hiinlane* ja kuidas ta üldse siia sattus? Võimalik, et The Dorchester ja Ritz võtavad temasuguseid vastu, aga *see* on Calthorpe, mis kuulub Calthorpe-Cavendish-Gore’ide omandisse juba George IV valitsusajast ja tegutseb tegelikult rohkem nagu era-klubi sellistele suguvõsadele, keda on mainitud juba Debrett’is või Almanach de Gothas. Ormsby vaagis läbivettinud naist ja tilkuvaid lapsi. Uckfieldi leskmarkiis oli nädalavahetust veetma tulnud ja mees suutis vaevu ette kujutada, mida too arvaks, kui *selline rahvas* hommikusöögilauda ilmuks. Ta otsustas kähku. „Mul on väga kahju, aga ma ei leia selle nime alt ühtegi broneeringut.”

„Kas te olete kindel?” küsis Eleanor üllatunult.

„Täiesti kindel.” Ormsby naeratas pingsalt.

Felicity Leong ühines oma vennanaisega vastuvõtuleti juures. „Kas on mingi mure?” küsis ta kärsitult, kuna soovis kannatamatult hotel-lituppa juukseid kuivatama minna.

„*Alamak**, nad ei leia meie broneeringut,” ohkas Eleanor.

„Kuidas nii? Äkki sa broneerisid mingi teise nime alt?” uuris Felicity.

„Ei, *lah*. Miks ma midagi sellist peaks tegema? See on algusest peale minu nime alt broneeritud olnud,” vastas Eleanor ärritunult. Miks Felicity teda alati saamatuks pidas? Ta pöördus uuesti juhataja poole. „Härra, kas te saaksite palun uuesti kontrollida? Ma kinnitasin broneeringu alles kaks päeva tagasi. Me peaksime teie kõige suuremas sviidis ööbima.”

„Jah, ma tean, te broneerisite Lancasteri sviidi, aga ma ei leia teie nime mitte kuskilt,” jäi Ormsby endale kindlaks.

„Vabandust, aga kui te teate, et me Lancasteri sviidi broneerisime, siis miks seda meile ei anta?” küsis Felicity hämmeldunult.

* Malai slängisõna, mida kasutatakse šoki või meelegaite väljendamiseks, nagu „jumal küll” või „issand jumal”. *Alamak* ja *lah* on kaks kõige levinumat slängisõna Singapuris. (*Lah* on sufiks, mida võib rõhutamiseks kasutada ükskõik millise väljendi lõpus, aga sellele, miks inimesed seda kasutavad, ei ole ühtegi head seletust, *lah*.)

Pagan võtaks. Ormsby kirus iseenda apsakat. „Ei-ei, te saite valesti aru. Ma tahtsin öelda, et võib-olla te *enda arvates* broneerisite Lancasteri sviidi, aga ma ei leia selle kohta mingit märget.” Ta pööras lauast eemale ja teeskles, et sobrab mingites paberites.

Felicity nõjatus üle läikima löödud tammepuidust leti, tõmbas nahkköites registreerimisraamatu enda poole ja lappas selle lehti. „Vaadake! Siinsamas on kirjas „Pr Eleanor Young, Lancasteri sviit, neli ööd”. Te ei näe seda või?”

„Proua! See on PRIVAATNE!” nähvas Ormsby maruvihaselt, ehmatades kaht nooremadministraatorit, kes oma ülemust ebamugavustundega silmitsesid.

Felicity piidles seda kiilanevat punase näoga meest, kui olukord talle äkki päevselgeks sai. Ta ei olnud sedasorti üleolevat irvitamist näinud ajast, kui lapsena koloniaalajastu Singapuris selle hääbumise päevil üles kasvas, ning ta arvas, et sellist avalikku rassismi ei eksisteeri enam. „Härra,” ütles ta viisakalt, kuid kindlalt, „seda hotelli soovitas meile proua Mince, Singapuri anglikaanipiiskopi abikaasa, ja ma nägin *selgelt* meie nime teie registreerimisraamatus. Ma ei tea, mis keerutamine see on, aga meil on väga pikk reis selja taga ning meie lapsed on väsinud ja läbikülmunud. Ma *nõuan*, et te meie broneeringust kinni peaksite.”

Ormsby oli nõrdinud. Kuidas see thatcherlike keemiliste lokkide ja ebaloomuliku inglise aktsendiga hiinlane *julgeb* temaga niimoodi rääkida? „Ma kardan, et meil lihtsalt ei ole ühtegi vaba tuba,” kuulutas ta.

„Te tahate mulle väita, et terves hotellis ei ole mitte ühtegi vaba tuba?” küsis Eleanor skeptiliselt.

„Jah,” vastas mees pikema jututa.

„Kuhu meil sellisel kellaajal minna on?” küsis Eleanor.

„Võib-olla kuskile Hiinalinna?” turtsatas Ormsby. Need välismaalased olid küllalt ta aega raisanud.

Felicity läks tagasi sinna, kus ta noorem õde Alexandra Cheng kohvleid valvas. „Lõpuks ometi! Ma ei suuda ära oodata, millal kuuma vanni saab,” ütles Alexandra kannatamatult.

„Tegelikult ei ole see põlastusväärne mees nõus meile tuba andma,” ütles Felicity, ilma et oleks proovinudki viha varjata.

„Mida? Miks?” küsis Alexandra, täiesti segaduses.

„Mulle tundub, et sel on midagi pistmist sellega, et me oleme hiinlased,” ütles Felicity, nagu ei suudaks ta isegi oma sõnu uskuda.

„*Gum suey ah!*” hüüatas Alexandra. „Las ma räägin temaga. Kuna ma elan Hongkongis, siis on mul temasugustega rohkem kogemusi.”

„Alix, ära näe vaeva. Ta on tüüpiline *ang mor gau sai!*” hüüatas Eleanor.

„Ikkagi, kas see ei pidanud mitte olema üks Londoni parimaid hotelle? Kuidas nad endale sellist käitumist lubada saavad?” küsis Alexandra.

„Täpselt!” raevutses Felicity edasi. „Inglased on tavaliselt nii meeldivad, kõigi nende aastate jooksul, mis ma siin käinud olen, ei ole mitte keegi minuga niimoodi käitunud.”

Eleanor noogutas kaasa, kuigi tundis salaja, nagu oleks Felicity ise osaliselt selles fiaskos süüdi. Kui Felicity ei oleks nii *giam siap*[†] ja oleks lasknud neil Heathrow' lennujaamast takso võtta, oleksid nad kohale jõudes palju esinduslikumad välja näinud. (Ilmselgelt ei aidanud ka see kaasa, et ta meheõed alati nii maitselagedad välja nägid – pärast seda reisi Taise, kui neid tema teenijateks peeti, pidi ta nendega koos reisides alati palju tagasihoidlikumalt riietuma.)

Alexandra kaheteistkümneaastane poeg Edison Cheng lähenes prouadele ükskõikselt ja lonksas kõrgest klaasist limonaadi.

„Aijaa, Eddie! Kust sa selle said?” hüüatas Alexandra.

„Baarmenilt loomulikult.”

„Kuidas sa selle eest maksid?”

„Ei maksnudki, ma ütlesin, et ta selle meie sviidi arvele paneks,” vastas Eddie elavalt. „Kas me läheme juba üles? Mul on kõht tühi ja ma tahan tuppä süüa tellida.”

* Kui vastik (kantoni k).

† Võluv hokkieni kõnekeelne väljend, mis tõlkes tähendab „punajuukseline (*ang mor*) koerasitt (*gau sai*)”. Seda kasutatakse kõigi lääne inimeste kohta ja tavaliselt lühendatakse seda lihtsalt *ang mor*.

‡ Hokkieni keeles „ihne”, „kitsi”. (Suurem osa singapurlastest oskab inglise keelt, aga on väga levinud komme segada malai, india ja hiina dialektidest kokku sõnu, millest moodustub kohalik žargoon, mida tuntakse singlise (*Singlish*) keelena.)

Felicity raputas hukkamõistvalt pead – Hongkongi poisid olid niigi kurikuulsalt ärahellitatud, aga tema õepoeg oli parandamatu. Õnneks olid nad siin, et ta internaatkooli saata, kus poisile mõistus pähe pannakse: hommikused külmad dušid ja seisnud röst sai Bovriliga oli täpselt see, mida talle vaja. „Ei-ei, me ei jää enam kauemaks siia. Mine vaata Nicky ja Astridi järele, kuni me otsustame, mida edasi teha,“ juhendas Felicity.

Eddie jalutas nooremate nõbude juurde ja jätkas mängu, mida nad olid lennukis alustanud. „Sohva pealt maha! Jätke meelde, mina olen eesistuja, nii et mina olen see, kes tohib istuda,“ käsutas ta. „Näe, Nicky, hoia mu klaasi, kui ma sealt kõrrega joon. Astrid, sina oled mu sekretär, nii et sa pead mu õlgu masseerima.“

„Ma ei saa aru, miks sina tohid eesistuja olla, kui Nicky on asepresident ja mina pean sekretär olema,“ vaidles Astrid vastu.

„Kas ma siis ei seletanud juba? Mina olen eesistuja, sest ma olen teist mõlemast neli aastat vanem. Sina oled sekretär, sest sa oled tüdruk. Mul on vaja, et tüdruk mu õlgu masseeriks ja aitaks kõigile mu armukestele ehteid valida. Mu parima sõbra Leo isa, Ming Kah-Ching, on rikkuselt kolmas mees Hongkongis ja tema sekretär teeb selliseid asju.“

„Eddie, kui sa tahad, et ma oleksin asepresident, siis peaksin tegema midagi olulisemat kui sinu klaasi hoidma,“ vaidles Nick. „Me pole ikka veel otsustanud, mida meie firma üldse teeb.“

„Ma juba otsustasin, me teeme eritellimusena Rolls Royce'i ja Jaguari limusiine,“ teatas Eddie.

„Kas me ei võiks midagi ägedamat teha, näiteks ajamasinat?“ küsis Nick.

„Noh, need on ülirilised limusiinid, millele on sisse ehitatud näiteks mullivannid, salajased laekad ja James Bondi katapultistmed,“ ütles Eddie sohvalt niisuguse hooga püsti hüpates, et lõi klaasi Nicki käest põrandale. Coca-Cola voolas igale poole ja fuajeed läbistas puruneva klaasi heli. Jooksupoiste ülem, portjee ja administraatorid jõllitasid lapsi altkulmu. Alexandra kiirustas nende juurde ja vibutas ärevalt sõrme.

„Eddie! Vaata, mida sa tegid!“

„See ei olnud minu süü, Nicky pillas selle maha,“ alustas Eddie.

„Aga see on *sinu* klaas ja sa ise löid selle mu käest maha!“ kaitses Nick end.

Ormsby lähenes Felicityle ja Eleanorile. „Kahjuks pean ma paluma teil hotelli territooriumilt lahkuda.”

„Kas me tohime vähemalt teie telefoni kasutada?” palus Eleanor.

„Mulle *tundub*, et lapsed on ühe õhtu kohta juba piisavalt palju kahju teinud, kas te ei arva nii?” sisistas mees.

Õues tibutas ikka veel ja seltskond kõssitas Brook Streetil rohevalgetriibulise varikatuse all, kuni Felicity telefoniputkas seisis ja paaniliselt teistesse hotellidesse helistas.

„*Dai gu chech* näeb selles punases telefonikabiinis välja nagu sõdur oma valveputkas,” täheldas Nick, kes oli nende ootamatute sündmuste pärast üpriski elevil. „Emme, mida me teeme, kui me ei leiagi kohta, kus ööbida? Äkki saaksime Hyde Parkis magada. Seal pargis on üks imeline rippuvate okstega harilik pöök, mida kutsutakse tagurpidi puuks ja mille oksad langevad nii madalale, et see on peaaegu nagu koobas. Me võime kõik puu all magada ja end kaitstuna tunda ...”

„Ära aja jama! Mitte keegi ei maga pargis. *Dai gu chech* helistab just praegu teistesse hotellidesse,” ütles Eleanor ja mõtles, et ta poeg on oma vanuse kohta liiga küps.

„Oooh, mina tahan pargis magada!” kiljatas Astrid rõõmust. „Nicky, kas sa mäletad, kuidas me ühel ööl Ah Ma juures selle suure raudvoodi aeda tassisime ja tähtede all magasime?”

„Noh, minupoolest võite teie kaks kas või *loong kau** sees magada, aga mina võtan kuningliku sviidi, kus ma saan kihilisi võileibu, šampanjat ja kaaviari tuppa tellida,” ütles Eddie.

„Ära ole naeruväärne, Eddie. Millal sina kaaviari söönud oled?” küsis ta ema.

„Leo juures. Nende ülemteener serveerib meile alati kaaviari ja väikeseid kolmnurkseid röstsaiu. Ja see on alati Iraani beluuga mari, sest Leo ema ütleb, et Iraani kaaviar on kõige parem,” kuulutas Eddie.

„Connie Ming ütles *tõesti* midagi sellist,” pobises Alexandra endale nina alla, rahul, et ta poeg ei olnud enam selle perekonna mõjuväljas.

Telefoniputkas, läbi pragiseva telefoniühenduse Singapuriga, üritas Felicity oma abikaasale nende lootusetut olukorda selgitada.

* Rentsel (kantoni k).